

Література:

1. Грибов В.Д. Экономика предприятия сервиса: учебное пособие – 3-е издание, перераб. – М: КНОРУС, 2011. – 280 с.
2. Пылева Н.Г. Классификация факторов, влияющих на эффективность финансово-хозяйственной деятельности предприятия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.ieau.ru/nauch/sc_article/2008/01/Puleva.shtm.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН В ПРОЦЕСІ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ, ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ЧИННИКІВ

Ткач І.С., Гончар А.С.

Науковий керівник: Блага В. В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В процесі становлення і реалізації гендерної ідентичності в умовах становлення гендерних ролей і статусів виділяється ряд особливих психологічних переживань і криз особистості, пов'язаних з рольовими протистояннями, фактором подвійної ідентичності, кризою маскулітності, страхом втрати або придбання фемінності і т.д. На сьогодні характерні тенденції зменшення відмінностей статевої складової, тотальне запозичення рис поведінки в ході спільної трудової та освітньої діяльності, перехід від ієрархічності підпорядкування у взаєминах до рівноправності.

Вивчення гендерних стереотипів є одним з напрямків гендерних досліджень. Гендерні стереотипи - типізовані думки про стандарти поведінки і риси характеру, ідентичні поняттям про «чоловіче» і «жіноче». Гендерні стереотипи задають напрямки життєвого шляху і моделі способу життя. Поняття про відповідні даній статі інтереси і заняття формуються у дітей ще в 2,5-3 роки. Гендерні стереотипи також відображають погляди суспільства на поведінку, очікувану від чоловіків і жінок.

Гендерні відносини є важливою складовою соціалізації молоді. Молоді люди в процесі дорослішання шукають відповідні гендерні ролі, вони більш схильні до нововведень і експериментів, мають більше можливостей для участі в будь-яких ризикованих подіях, змінюють захоплення, пробують себе в різних ролях, приміряють різні образи. У той же час в суспільстві є ще ідеї з приводу строгих правил щодо статей, так як більшість дітей виховуються в сім'ях, і ці сім'ї визначають поняття чоловік і жінка, їх поведінка, прийнята в суспільстві.

Українське суспільство є досить консервативним в гендерному питанні, не дивлячись на те, що в країні проходить ряд істотних соціальних, культурних та політичних перетворень.

На трансформацію стереотипів впливає ряд факторів. Першим фактором є політичний лад, державний режим, офіційна політика держави, його соціально-економічна система. Також на темп і ступінь зміни гендерних стереотипів впливають характеристики, які визначають економічний стан індивіда в суспільстві.

До них відносяться: вік, освіта, сімейний стан. Величезне значення має матеріальний статус людини. Жінки, в більшості випадків, є економічно вразливою групою. Але на даному етапі розвитку суспільства, українська жінка стає більш матеріально незалежною, тому що вона в сучасному світі все менше сил приділяє родині, а все більше – роботі.

Трансформація соціально-економічних процесів головним чином відображається на зміні гендерних стереотипів. Характер виробничих відносин істотно змінився, в загальний ринок праці стали залучені жінки, за рівнем освіти, участі в бізнесі і політиці вони багато в чому зрівнялися з чоловіками, стали освоювати традиційно «чоловічі» професії: рятувальник, поліцейський, водій. Величезний прорив жінки зробили в політичній сфері. Крім отримання права голосу на виборах і балотування в депутати, слабка стать стала правити цілими державами.

Сходинки зміни гендерних стереотипів: жінки, які все швидше освоюють чоловічі професії, є провідною політичною силою процесу прискорення нівелювання традиційної системи гендерного розподілу праці в сфері виробничих відносин; жінки отримують можливість впливу на політику і на безпосередню участь в ній; еволюція сімейно-шлюбних відносин. Традиційні ролі чоловіків і жінок у сім'ї поступово стираються; змінюються гендерні ролі, стираються відмінності соціокультурних стереотипів маскулінності і фемінності; фемінізація сучасного суспільства. Діяльність жінок у соціальній, економічній, політичній та інших областях стає все більш активною.

Численні зміни гендерних стереотипів ролевої поведінки особистості в сімейній і професійній діяльності, а також в напрямку реалізації гендерної рівності викликала трансформація соціально-економічних та соціокультурних основ українського суспільства.

Тільки в тому випадку, якщо людина позбудеться від обмежень, які накладають традиційні стереотипи мислення на поведінку чоловіків і жінок, вона зможе повноцінно розвиватися і самореалізовуватися. Саме при наявності бажання відійти від подібних стереотипів, які не засновані на реальних фактах, людина зможе знайти фізичне і душевне здоров'я, здатність жити повноцінним життям.

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається тенденція до поступової трансформації гендерних відносин в процесі впливу соціальних, економічних і політичних чинників, навіть не дивлячись на те, що гендерні стереотипи як і раніше існують. Вивчення гендерних трансформацій має важливу роль, тому що гендерна приналежність кожного індивіда є основою специфіки його поведінки і спрямованості основної діяльності, так як пізнання, спілкування, засвоєння базових норм і цінностей складаються, як правило, з гендерної ідентифікації.

Отже, гендерні стереотипи – це узагальнені уявлення про дійсну поведінку чоловіків і жінок. Це поняття не збігається з поняттям гендерної ролі, що включає в себе очікувані зразки поведінки.

Таким чином, хоч і повільними темпами, відбуваються зміни в усвідомленні людиною гендерної ролі і сприйнятті ролі протилежної статі як рівної собі, і розуміння того, що кожна людина індивідуальна, має свої здібності і вміння, тому незалежно від своєї гендерної приналежності для кожного з нас спільною метою є створення продуктивного, динамічного і гармонійного суспільства.

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Троцій І.І.

*Науковий керівник: Шинкаренко В.Г., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На сучасному етапі розвитку економіки можна констатувати, що забезпечення довгострокового успіху компанії, його конкурентоспроможність визначається не тільки наявністю матеріальних і фінансових ресурсів. Все більше набувають першочергового значення такі нематеріальні ресурси як репутація, здібності, уміння менеджерів та особливості організаційних відносин.

Компетентність підприємства – це сукупність характеристик компанії, яка робить її професійною на рівні конкурентів. Компетентність складається із окремих компетенцій і в цілому базується на конкурентних технологіях. Кожна з компетенцій – це елемент загальної компетентності.

Компетенції займають ключове місце у ресурсному підході до стратегічного управління.

Організаційні компетенції у ресурсному підході – це особливі здібності з ефективного використання ресурсів.

Для вдалої конкуренції необхідно сформулювати усі компетенції компанії та виділити ключові.

Ключові компетенції підприємства – це сформовані на основі досвіду функціонування компанії неповторні і складно відтворювальні знання, вміння, технології, ноу–хау тощо, що забезпечують підприємству стійкі та довгострокові конкурентні переваги за рахунок створення додаткової споживчої цінності товару чи послуги та підвищують захисні бар'єри на існуючому ринку.

Ключовою називається компетенція вищого порядку, що бере участь в створенні найбільшої споживчої вартості, яка є колективним знанням, що дозволяє організувати і управляти використанням інших компетенцій і здібностей, тим самим створює додаткову споживчу вартість.

Компетенції підприємства складаються з трьох основних елементів:

- матеріальні активи – це активи, які легше всього виявити, бо вони вказані у балансі підприємства. Це виробничі потужності, запаси матеріалів, фінансові ресурси, нерухоме майно та інше.
- нематеріальні активи – це активи компанії, які не можна побачити, але